

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان
دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت
گروه پرستاری کودکان
نیمسال دوم تحصیلی ۱۴۰۲-۴۰۳

عنوان درس : پرستاری در اختلالات مادر و نوزاد	گروه آموزشی: پرستاری
تعداد واحد: ۲ واحد نظری ۰/۵ واحد (۴ جلسه ۲ ساعته) نوزادان + ۱/۵ واحد (۱۲ جلسه ۲ ساعته) مادران	گروه مربوطه: پرستاری کودکان
درس پیش نیاز: پرستاری بهداشت مادر و نوزاد	مدت زمان ارائه درس : ۲ ساعت در هر جلسه (چهارشنبه ساعت ۱۵-۱۳)
مقطع تحصیلی گروه هدف : ترم ۴ کارشناسی پرستاری	زمان شروع: چهارشنبه ۱۴۰۲/۱۱/۲۴
مشخصات استاد مسئول:	
نام و نام خانوادگی	رتبه
دکتر ملوک پورعلیزاده	دانشیار- دکتری تخصصی پرستاری
مشخصات استادان همکار:	
نام و نام خانوادگی	رتبه
دکتر منا رهنوردی	استادیار- دکتری تخصصی بهداشت باروری
دکتر صدیقه رضایی	مربی- دکتری تخصصی بهداشت باروری
آدرس ایمیل	آدرس ایمیل
Pouralizadehm@gmail.com	

شرح درس:

این درس به منظور آشنایی دانشجویان با شناخت موارد غیر طبیعی و موقعیت های آسیب پذیر در مراحل مختلف باروری (دوران بارداری ، زایمان ، بعد از زایمان ، نوزادان)، بررسی و شناخت مادر و نوزاد در معرض خطر و کشف مشکلات بالقوه و بالفعل سلامتی آنان، کسب آگاهی در مورد اهمیت آموزش در پیشگیری از عوارض در موارد آسیب پذیری در مادر و نوزاد و به کارگیری مناسب تدابیر پرستاری در شرایط بحرانی، برای تطبیق خانواده با اینگونه موقعیت ها می باشد.

اهداف کلی درس:

در پایان این درس، دانشجو خواهد توانست موارد غیر طبیعی وموقعیت های آسیب پذیر در مراحل مختلف باروری (دوران بارداری ، زایمان ، بعد از زایمان ، نوزادان) را شناخته و اقدامات پرستاری خاص مربوط به هر اختلال را توضیح دهد.

اهداف اختصاصی درس:

دانشجو در طی این دوره باید قادر باشد:

- نوزاد آسیب پذیرو مراقبتهای پرستاری مربوطه را توضیح دهد.
- هیپوگلیسمی در نوزادان و مراقبتهای پرستاری مربوطه را توضیح دهد
- سندرم دیسترس تنفسی و مراقبتهای پرستاری مربوطه را شرح دهد
- خفگی در نوزادان و نحوه احیاء نوزادان را شرح دهد.
- صدمات وارده به نوزاد (سفال هماتوم، Boss زایمانی و ...) را توضیح دهد.
- موارد غیرطبیعی و آسیب پذیر در بارداری را شرح دهد.
- انواع اختلالات پرفشاری خون و راههای درمان آن ها در بارداری را شرح دهد.
- علل خونریزی های نیمه اول(حاملگی خارج رحمی، سقط، مول) و نیمه دوم(جفت سرراهی و دکولمان جفت) دوران بارداری را شرح داده و اقدامات مناسب جهت هر کدام را بیان کند.
- اختلالات حجم مایع آمنیوتیک را شرح داده و علل آن را بشناسد.
- بیماریهای داخلی و جراحی در بارداری(دیابت، بیماری قلبی، آنمی، بیماری کلیوی، گوارشی، بیماری عفونی و آمیزشی...) شناخته و اقدامات پرستاری در مورد هر کدام از آنها را شرح دهد.
- مادران باردار مبتلا به اختلالات لیبر و زایمان را شناسایی نموده و اقدام مناسب در هر مورد را شرح دهد.
- زنان در معرض زایمان پره ترم را شناسایی نموده و راههای پیشگیری و مراقبت از آن را بیان کند.
- مراقبت صحیح از مادران مبتلا به عوارض بعد از زایمان را شرح داده و اقدامات تشخیصی و پیشگیری از آن را بیان کند.
- مراقبت صحیح از مادران دارای حاملگی چندقلویی را شرح داده و عوارض و راههای پیشگیری از آنها را بشناسد.
- حاملگی پست ترم را شناسایی نموده و راههای درمان و مراقبت از آن را بیان کند.
- نوزاد دارای محدودیت رشد رحمی و عوارض آن را بشناسد و اقدامات لازم در مراقبت از مادران دارای نوزاد فوق را بیان کنند.
- زوجین دارای مشکلات ناباروری را شناسایی نموده و اقدامات لازم در زمینه مراقبت و پیشگیری و راههای درمان را بشناسند.
- اندیکاسیون های مرتبط با زایمان ابزاری (واکیوم فورسپس) را بیان نموده و مراقبت پرستاری مربوط به آن را شرح دهند.

« تقویم درسی نیمسال دوم تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ »

جلسه	عنوان	استاد	زمان	نوع تدریس	تاریخ شروع
۱	- انواع نوزادان آسیب پذیر و مراقبتهای پرستاری آن	دکتر ملوک پورعلیزاده	۱۳-۱۵ چهارشنبه	کلاس حضوری	۱۴۰۲/۱۱/۲۴

۱۴۰۲/۱۲/۲	کلاس حضوری	۱۵-۱۳ چهارشنبه	دکتر ملوک پورعلیزاده	- سندرم دیسترس تنفسی نوزادی	۲
۱۴۰۲/۱۲/۹	کلاس حضوری	۱۵-۱۳ چهارشنبه	دکتر ملوک پورعلیزاده	- آشنایی با صدمات وارده به نوزاد حین تولد (شامل: صدمات جمجمه، اعصاب محیطی و مرکزی، انواع شکستگی و در رفتگی ها)	۳
۱۴۰۲/۱۲/۱۶	کلاس حضوری	۱۵-۱۳ چهارشنبه	دکتر ملوک پورعلیزاده	- هیپوگلیسمی در نوزادان - خفگی واحیا ء نوزادان	۴
۱۴۰۲/۱۲/۲۳	کلاس حضوری	۱۵-۱۳ چهارشنبه	دکتر منا رهنوردی	سزارین و عفونت های بعد از زایمان، القا و تقویت لیبر با استفاده از تکنیک های دارویی و غیردارویی و مراقبت های مربوطه	۵
۱۴۰۳/۱/۱۵	کلاس حضوری	۱۵-۱۳ چهارشنبه	دکتر منا رهنوردی	بیماری دیابت در بارداری و پیشگیری از عوارض جنینی و نوزادی آن	۶
۱۴۰۳/۱/۲۲	کلاس حضوری	۱۵-۱۳ چهارشنبه	دکتر منا رهنوردی	بیماری عفونی و آمیزی، کلیوی در بارداری	۷
۱۴۰۳/۱/۲۹	کلاس حضوری	۱۵-۱۳ چهارشنبه	دکتر منا رهنوردی	زایمان پره ترم و مراقبت های مربوطه در جهت پیشگیری و درمان	۸
۱۴۰۳/۲/۵	کلاس حضوری	۱۵-۱۳ چهارشنبه	دکتر منا رهنوردی	وضعیت های پرخطر عوارض بارداری (فشارخون بارداری، فشارخون مزمن، پره اکلامپسی، اکلامپسی)	۹
۱۴۰۳/۲/۱۲	کلاس حضوری	۱۵-۱۳ چهارشنبه	دکتر منا رهنوردی	بیماریهای قلبی، آنمی در دوران بارداری و مراقبت های مربوطه	۱۰
۱۴۰۳/۲/۱۹	کلاس حضوری	۱۵-۱۳ چهارشنبه	دکتر صدیقه رضایی	حاملگی مولار و مراقبت های مربوطه	۱۱
۱۴۰۳/۲/۲۶	کلاس حضوری	۱۵-۱۳ چهارشنبه	دکتر صدیقه رضایی	حاملگی خارج رحمی و مراقبت های مربوطه	۱۲
۱۴۰۳/۳/۲	کلاس حضوری	۱۵-۱۳ چهارشنبه	دکتر صدیقه رضایی	حاملگی چند قلبی	۱۳
۱۴۰۳/۳/۹	کلاس حضوری	۱۵-۱۳ چهارشنبه	دکتر صدیقه رضایی	اختلالات حجم مایع آمنیوتیک	۱۴
۱۴۰۲/۳/۱۶	کلاس حضوری	۱۵-۱۳ چهارشنبه	دکتر صدیقه رضایی	دیستوشی و اختلالات لیبر و مراقبت های مربوطه	۱۵
	کلاس حضوری	۱۵-۱۳ چهارشنبه	دکتر صدیقه رضایی	خونریزی قبل و بعد از زایمان و مراقبت های مربوطه	۱۶

منابع اصلی درس:

- ۱- بارداری و زایمان ویلیامز .کانینگهام، اف گری .آخرین چاپ
- ۲- مامایی وارنی، آخرین چاپ
- ۳- درسنامه مامایی مایلز، رینور، مورین دی، آخرین چاپ
- ۴- مراقبت‌های ادغام یافته سلامت مادران (راهنمای خدمات داخل و خارج بیمارستانی)، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس اداره سلامت مادران
- ۵- راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و ارایه روشهای غیردارویی کاهش درد زایمان، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس اداره سلامت مادران
- ۶- راهنمای کشوری ارایه خدمات مامایی و زایمان، بیمارستان دوستدار مادر، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس اداره سلامت مادران
- ۷- بهرمن و کلیگمن ، نوزادان نلسون ۲۰۰۴، ترجمه ملکی و دیگران ،انتشارات اندیشه آور ،تهران: ۱۳۸۳
- ۸- گلوریا لیفر.درسنامه پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان لیفر.ترجمه مهناز سنجری، مهناز شوقی.نشر جامعه نگر، تهران: ۱۳۹۲.
- ۹- ضیغمی کاشانی ربابه ، پرستاری بهداشت مادران و نوزادان، تهران: نشر جامعه نگر، فصل اول تا چهاردهم، ۱۳۹۹.
- ۱۰- پرستاری بهداشت مادرو نوزاد. قاضی جهانی، بهرام؛ صلاح زهی، هدایت الله؛ خجسته، فرنوش؛ نظر پور، سیما. چاپ اول، تهران: انتشارات گلبن. ۱۴۰۰.
- ۱۱- ذولفقاری، میترا؛ اسدی نوقابی، احمد علی. پرستاری بهداشت مادرو نوزاد. انتشارات بشری. چاپ یازدهم، تهران: انتشارات بشری، ۱۴۰۱.

3.Hansen AR, Stark AR, Eichenwald EC, Martin CR. Cloherty and Stark's Manual of Neonatal Care. Ninth edition. Philadelphia, Wolters Kluwer.2023

4. Tappero EP, Honeyfield ME .Physical assessment of newborn . New York. Springer Publishing Company, 2019.

5. McKinney ES, James SR., Murray Sh S, Nelson K, Ashwill J. Materna Child Nursing. Sixth Edition. Canada. Elsevier.2022.

6. Murray Sh S, McKinney ES, Holub KSh, Jones R. Foundations of Maternal-newborn and Women's Health Nursing.Elsevier.2023

7. Leifer. Maternity Nursing. An Introduction Text. 19thed .

تکالیف و پروژه ها:

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	مهلت پاسخ دانشجویان	فیدبک مدرس	هدف از ارائه تکلیف
۱	تکالیف کلاسی- پرسش و پاسخ - کوئیز کلاسی (ارزشیابی تکوینی)	تمرینهای مربوط به جلسات درس	حداکثر تا ۱۵ خرداد ۱۴۰۳	حضور و ایمیل	تکمیل یادگیری دانشجویان، یادگیری عمیق همراه تفکر انتقادی

نحوه ارزشیابی دانشجو و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

الف) در طول ترم ب) پایان دوره

تاریخ	نمره / درصد	روش ارائه	روش ارزشیابی
طبق برنامه آزمونها	۱۸ نمره (۹۰٪)	حضور	امتحان پایان ترم (ارزشیابی تراکمی)
در طول ترم	۱ نمره (۵٪)	بارگذاری در سامانه سمالایوبه تفکیک برای هر استاد	تکالیف کلاسی- پرسش و پاسخ - کوئیز کلاسی (ارزشیابی تکوینی)
در طی ترم	۱ نمره (۵٪)	-	حضور در کلاس و مشارکت فعال
۲۰ نمره (۱۰۰٪)			جمع نمره

مقررات و انتظارات از دانشجویان / شرکت کنندگان:

هر دانشجو/ شرکت کننده طی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

- ✓ رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی
- ✓ اخذ موضوعات درسی و محتوای درس
- ✓ مطالعه محتوای آموزشی
- ✓ ارائه به موقع تکالیف محول شده
- ✓ حضور و شرکت فعال در کلاس
- ✓ شرکت در پرسش و پاسخ و تمرین ها و آزمونهای کلاسی
- ✓ شرکت در آزمون پایان ترم